

ВИЩА КВАЛІФІКАЦІЙНА КОМІСІЯ СУДДІВ УКРАЇНИ

17 березня 2016 року

м. Київ

Р І Ш Е Н Н Я № 709/дп-16

Вища кваліфікаційна комісія суддів України у складі дисциплінарної палати:

головуючого – Патрюка М.В.,

членів палати: Весельської Т.Ф. Зарізької А.О., Луцюка П.С.-доповідач,
Макарчука М.А., Прилипка С.М.,

розглянувши дисциплінарну справу стосовно судді Житомирського окружного адміністративного суду Токаревої Марії Сергіївни, відкриту за зверненням адвоката Ореховського М.Л. в інтересах СПП Фірма «Укргранресурс»,

в с т а н о в и л а :

У серпні 2015 року адвокат Ореховський М.Л. звернувся до Вищої кваліфікаційної комісії суддів України з проханням притягнути до дисциплінарної відповідальності суддю Токареву М.С.

Заявник зазначає, що суддя Токарева М.С., прийнявши 07 липня 2015 року рішення про перегляд за нововиявленими обставинами рішення Житомирського окружного адміністративного суду (котре набрало законної сили 03 березня 2015 року після перегляду справи ВАСУ), не зазначила мотивів відхилення аргументів сторони позивача щодо суті спору в цілому та нововиявлених обставин зокрема.

Детальніше скажчик пояснює, що суддя Токарева М.С.:

- не зазначила мотивів відхилення аргументів позивача щодо неприпустимості оцінки факту відчуження геологічної інформації на підставі не оригіналу, а фотокопії акту приймання-передачі;

- не зазначила мотивів відхилення доказів позивача (копії ухвал у справі № 806/7412/13-а, письмових пояснень СПП Фірма «Укргранресурс» про невідчуження геологічної інформації, листи ТОВ «Мегаліт» та ТОВ «АстраСтоун» про невідчуження геологічної інформації);

- не зазначила мотивів відхилення аргументів позивача щодо наявності рішення Житомирської обласної ради № 714 від 25 травня 2005 року, яке є взаємовиключним до оскаржуваного;

- не зазначила мотивів відхилення аргументів позивача щодо відсутності

погодження Держгеонадра (пункт 8 Постанови № 495 від 13 червня 1995 року) як обов'язкової умови правочину з передання геологічної інформації.

Крім цього, заявник вважає, що суддею Токаревою М.С. допущено умисне порушення норм права, оскільки вона своїм рішенням встановила юридичний факт, який нібито виник із правочину, при цьому не дослідивши в судовому засіданні ні правочину, ні жодного оригіналу документу, який би його підтверджував. СПП Фірма «Укргранресурс» та ТОВ «Мегаліт» надали судді Токаревій М.С. письмові пояснення, в яких заперечили відчуження геологічної інформації та наголосили, що останнє могло відбутися лише за умови укладення правочину та отримання погодження Держгеонадра, на що суддя Токарева М.С. умисно не звернула увагу.

Ореховський М.Л. наголошує, що ухвалою Житомирського апеляційного адміністративного суду від 04 листопада 2015 року встановлено, що постанову суду першої інстанції прийнято з порушенням норм матеріального та процесуального права.

Стосовно обставин, викладених у зверненнях, суддею Токаревою М.С. надано Комісії письмові пояснення та копії окремих матеріалів справи.

Відповідно до вимог статті 95 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» членом Комісії проведено перевірку даних про наявність підстав для відкриття дисциплінарної справи та притягнення судді Токаревої М.С. до дисциплінарної відповідальності, за результатами якої складено висновок з викладенням фактів та обставин, виявлених у ході перевірки.

Суддя Токарева М.С. обрана безстроково постановою ВРУ від 05 вересня 2013 року.

Рішенням Комісії від 13 січня 2016 року № 64/дп-16 стосовно судді Токаревої М.С. відкрито дисциплінарну справу за зверненням Ореховського М.Л.

Розглянувши дисциплінарну справу, заслухавши доповідача, пояснення судді Токаревої М.С., перевіrivши зібрані матеріали, Комісія встановила такі факти та обставини.

Перевіркою встановлено, що у провадженні Житомирського окружного адміністративного суду перебувала справа щодо перегляду за нововиявленими обставинами постанови Житомирського окружного адміністративного суду від 09 жовтня 2014 року у справі за позовом СПП Фірма «Укргранресурс» до Житомирської обласної ради, третя особа – Державна служба геології та надр України про визнання протиправними та скасування рішень.

Заява Державної служби геології та надр України про перегляд судового рішення за нововиявленими обставинами надійшла до суду 01 квітня 2015 року.

13 травня, 17 червня та 06 липня 2015 року СПП Фірма «Укргранресурс» надала до суду письмові заперечення щодо перегляду рішення у справі. У згаданих письмових запереченнях надавалася аргументація щодо:

1) відсутності істотних обставин для справи – відповідач міг набути інформацію у будь-який спосіб (втрата власником, крадіжка, копіювання тощо),

а істотними є лише ті обставини, чи використовував відповідач геологічну інформацію за погодженням з власником;

2) відсутності нововиявлених обставин – відповідачу під час первинного провадження було відомо, що ТОВ «АстраСтоун» без відповідного погодження може використовувати геологічну інформацію, належну позивачу, тому твердження відповідача, що обставини набуття ним права використання цієї інформації є нововиявленими, не є обґрунтованими;

3) відсутності належних доказів на підтвердження нововиявлених обставин – листи від ТОВ «Мегаліт» та ТОВ «АстраСтоун» про ненабуття ними законного права користування чи розпорядження геологічною інформацією, а також Положення про порядок розпорядження геологічною інформацією, відповідно до пункту 4 якого реалізація такої інформації здійснюється її власником за погодженням з Держгеонадра.

Також в письмових запереченнях позивача містилася вказівка на рішення Пленуму ВАСУ щодо того, що процесуальний інститут нововиявлених обставин не повинен застосовуватися для виправлення судових помилок і недоліків, що були допущені під час розгляду справи в період первинного провадження, а новий розгляд справи, що використовується для перегляду судового рішення за нововиявленими обставинами, не варто використовувати як замасковане оскарження.

Постановою Житомирського окружного адміністративного суду від 07 липня 2015 року заяву задоволено, постанову суду від 09 жовтня 2014 року скасовано, у задоволенні позову відмовлено.

У мотивувальній частині постанови суддя Токарева М.С.:

- оцінила лист ТОВ «Мегаліт» (в якому відзначалося, що товариство не набувало права власності на геологічну інформацію, а лише уклало попередній договір про купівлю такої інформації за певних умов) доказом договірних відносин між СПП Фірма «Укргранресурс» та ТОВ «Мегаліт»;

- дійшла висновку про те, що з матеріалів справи вбачається, що 28 березня 2012 року між СПП Фірма «Укргранресурс» та ТОВ «Мегаліт» було складено акт прийому-передачі матеріалів геолого-економічної оцінки Олегівського родовища лабрадориту, яким зафіксовано факт передачі геологічної інформації;

- дійшла висновку про те, що існування акту прийому-передачі матеріалів геолого-економічної оцінки Олегівського родовища лабрадориту від 28 березня 2012 року є тією нововиявленою обставиною, про існування якої заявник не міг знати.

Аргумент позивача що засвідчена копія акту від 28 березня 2012 року не є належним доказом у справі, суд відхилив, оскільки за твердженням Департаменту екології та природних ресурсів оригінали мають зберігатися у сторін акту прийому-передачі, а Департаменту було надано лише копію, котру Департамент належно затвердив.

Таким чином, можна дійти висновку, що суддя Токарева М.С. частково надала обґрунтування відхилення доказів позивача лише щодо відсутності

належних доказів на підтвердження нововиявлених обставин; щодо інших заперечень позивача суд не надав відповідного обґрунтування.

Ухвалою Житомирського апеляційного адміністративного суду від 04 листопада 2015 року постанову суду першої інстанції скасовано, заяву Державної служби геології та надр України про перегляд за нововиявленими обставинами постанови Житомирського окружного адміністративного суду від 09 жовтня 2014 року залишено без задоволення.

У тексті ухвали суд апеляційної інстанції вказав, що постанову суду першої інстанції прийнято з порушенням норм матеріального та процесуального права.

Суд апеляційної інстанції вказав, що заявник надав лише не посвідчену належним чином копію акту приймання-передачі геологічної інформації, тому у суду відсутня можливість з'ясувати природу виникнення такого документу та наслідків.

При розгляді справи Державна служба геології та надр України не надала жодного доказу того, що прийняттям постанови від 09 жовтня 2014 року будь-яким чином порушуються державні інтереси та є необхідність у їх захисті.

Суд апеляційної інстанції вказав, що суд першої інстанції не мав жодних підстав вважати наявність вищезгаданого акту (котрий не тягне за собою жодних правових наслідків) істотною обставиною для зміни судового рішення від 09 жовтня 2014 року.

Ухвалою Вищого адміністративного суду України від 07 грудня 2015 року відмовлено Державній службі геології та надр України у відкритті касаційного провадження, оскільки доводи скажника не спростовують висновки суду апеляційної інстанції.

Суддя Токарева М.С. у своїх письмових поясненнях вказала, що суд врахував пояснення представника позивача, про що було зазначено в описовій частині постанови, а також надав оцінку листу ТОВ «Мегаліт».

Стосовно незазначення в постанові рішення Житомирської обласної ради № 714 від 25 травня 2015 року суддя Токарева М.С. вказала, що відповідно до частини 4 статті 252 КАС України суд може не досліджувати докази стосовно обставин, що встановлені у судовому рішенні, яке переглядається за нововиявленими обставинами, якщо вони не оспоруються.

На засіданні Комісії Ореховський М.Л. заявив, що суддя Токарева М.С. без дослідження правочину неправомірно встановила факт укладення правочину, а також умисно порушила пункт 4 Постанови Кабінету Міністрів України від 13 червня 1995 року «Про затвердження Положення про порядок розпорядження геологічною інформацією», відповідно до якого геологічна інформація, створена (придбана) на власні кошти юридичних та фізичних осіб, є їх власністю, реалізація цієї інформації здійснюється її власником за погодженням з Держгеонадра, така геологічна інформація може переходити до державної власності у разі передачі її до відповідних банків даних, фондів або архівів на договірній основі.

Представник СПП Фірма «Укргранресурс» ОСОБА_1 підтримав Ореховського М.Л. та вказав, що суддя Токарева М.С. прийняла рішення за принципом вибіркової обґрунтованості, а нововиявлені обставини насправді таким не були, оскільки були відомі суду під час попереднього судового розгляду.

Суддя Токарева М.С. вказала, що на її думку постановою Житомирського окружного адміністративного суду від 09 жовтня 2014 року було порушено державні інтереси, а з ухвалою суду апеляційної інстанції, яким скасовано її постанову, вона не погоджується.

Відповідно до підпункту «а» пункту 1 частини 1 статті 92 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» суддю може бути притягнуто до дисциплінарної відповідальності у порядку дисциплінарного провадження за істотне порушення норм процесуального права під час здійснення правосуддя, що унеможливило учасникам судового процесу реалізацію наданих їм процесуальних прав та виконання процесуальних обов'язків.

Також відповідно до підпункту «б» пункту 1 частини 1 статті 92 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» суддю може бути притягнуто до дисциплінарної відповідальності у порядку дисциплінарного провадження за незазначення в судовому рішенні мотивів прийняття або відхилення аргументів сторін щодо суті спору.

Ураховуючи зазначене, встановлені обставини свідчать про наявність у діях судді Токаревої М.С. ознак дисциплінарних проступків, наслідком яких може бути притягнення до дисциплінарної відповідальності з підстав, передбачених підпунктами «а» та «б» пункту 1 частини 1 статті 92 Закону України «Про судоустрій і статус суддів».

Відповідно до приписів частини 2 статті 96 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» при обранні дисциплінарного стягнення стосовно судді враховуються характер проступку, його наслідки, особа судді, ступінь його вини, обставини, що впливають на можливість притягнення судді до дисциплінарної відповідальності.

Вирішуючи питання про обрання дисциплінарного стягнення, комісія враховує характеристику, надану головою Житомирського окружного адміністративного суду Чернотиховим С.В., відповідно до якої суддя Токарева М.С. у відносинах з колегами витримана, доброзичлива, користується повагою серед працівників суду.

Згідно довідки, наданої Житомирським окружним адміністративним судом, за 2015 рік суддя Токарева М.С. розглянула 516 справ.

Оцінюючи ступінь вини судді Токаревої М.С., Комісія бере до уваги, що такий проступок допущено суддею вперше.

Також Комісія враховує, що дисциплінарне стягнення до судді Токаревої М.С. застосовується у строк, передбачений частиною 4 статті 96 Закону України «Про судоустрій і статус суддів».

Зважаючи на викладене, Комісія дійшла висновку про необхідність притягнення судді Токаревої М.С. до дисциплінарної відповідальності з

підстав, передбачених пунктом 2 частини 1 статті 92 Закону України «Про судоустрій і статус суддів», та застосовує до нього дисциплінарне стягнення у вигляді попередження.

Куруючись статтями 92-97, 99, 101, 108 Закону України “Про судоустрій і статус суддів”, Комісія

в и р і ш и л а :

притягнути до дисциплінарної відповідальності суддю Житомирського окружного адміністративного суду Токареву Марію Сергіївну.

Застосувати до судді Житомирського окружного адміністративного суду Токаревої Марії Сергіївни дисциплінарне стягнення у виді попередження.

Рішення Комісії про притягнення судді до дисциплінарної відповідальності може бути оскаржене суддею, стосовно якого воно прийнято, до Вищої ради юстиції або Вищого адміністративного суду України не пізніше одного місяця з дня вручення йому чи отримання поштою копії рішення.

Скарга до Вищої ради юстиції подається суддею через Вищу кваліфікаційну комісію суддів України.

До Вищого адміністративного суду України рішення оскаржується в порядку, передбаченому процесуальним законом.

Головуючий

М.В. Патрюк

Члени Комісії:

Т.Ф. Весельська

А.О. Заріцька

М.А. Макаrchук

С.М. Прилипко